

СЛУЖБЕН ВЕСНИК

НА НАРОДНА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

„Службен весник на НРМ“ излегува по потреба. Ракописите не се враќаат. Огласи по тарифата

Сабота, 30 мај 1959

Скопје

Број 19

Год. XV

Претплатата за 1959 год. изнесува 1.500 дин. Овој број чини 32 дин. Жиро сметка број 802—11/1—698.

85.

УКАЗ ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПРЕВОЗ ВО ПАТНИОТ СООБРАЌАЈ

На основа член 71 точка 11 од Уставниот закон за основите на општественото и политичкото устројство и органите на власта на Народна Република Македонија, се прогласува Законот за превоз во патниот сообраќај, што го усвои Народното собрание на Народна Република Македонија на седницата на Републичкиот собор одржана на 27 април 1959 година и на седницата на Соборот на производителите одржана на 27 април 1959 година.

У бр. 8

27 април 1959 година

Скопје

Претседател
на Народното собрание,
Лазар Колишевски, с. р.

Претседател
на Извршниот совет,
Љупчо Арсов, с. р.

ЗАКОН ЗА ПРЕВОЗ ВО ПАТНИОТ СООБРАЌАЈ

ДЕЛ ПРВИ

ОПШТИ ОДРЕДБИ

Глава I

Член 1

Одредбите на овој закон се однесуваат на: превозот на патници со автомобили и запрежни возила;

превозот на стока со товарни возила (товарни автомобили, специјални товарни автомобили, автокари и влечни трактори, товарни приколицы, товарни полуприколицы, пренесувачи и товарни запрежни возила).

Член 2

Одредбите на овој закон не се однесуваат на: превозот на стока со мотоцикли и со возила за превоз на луѓе, доколку не се приспособени за превоз на стока;

превозот на поштенски пратки, доколку е регулиран со сојузни прописи;

превозот и теглењето на моторни возила по основа на услуга, односно со цел да се укаже помош.

Член 3

Под стока, во смисла на овој закон, се подразбираат товарите од секаков вид.

Член 4

Превозот на патници односно стока во патниот сообраќај, со оглед на намената, може да биде јавен и за сопствени потреби (режиски), а со оглед на неговата организација — линиски и пригоден.

Член 5

Јавен превоз на патници односно стока е превоз што се врши со возила ставени во јавна употреба трајно и со наплата.

Превоз на патници односно стока за сопствени потреби е превоз што се врши со сопствени возила за потребите на превозникот.

Линиски превоз е јавен превоз што се врши на однапред одредена и одобрена релација (линија), по утврден ред на возењето и утврдена тарифа.

Пригоден превоз е оној чија релација и траење на возењето се одредува посебно за секој одреден случај.

Член 6

Сите товарни возила, со кои се врши превоз во патниот сообраќај, на двете бочни страни задолжително имаат ознаки за:

1. називот или името на сопственикот на возилото;
2. постојаниот домицил на возилото;
3. корисната носивост на возилото; и
4. тежината на возилото.

Член 7

Со јавен превоз на патници или стока односно патници и стока можат да се занимаваат претпријатијата чиј предмет на дејноста е превоз на патници или стока односно патници и стока со средства на патниот сообраќај (транспортни претпријатија), доколку со овој закон е инаку пропишано.

Член 8

Претпријатија од претходниот член можат да се основаат, ако покрај општите услови пропишани за основање на претпријатија, исполнуваат и посебни услови.

Член 9

Се овластува Извршниот совет да ги пропише посебните услови за основање транспортни претпријатија, да донесе прописи за условите што мора да ги исполнуваат транспортните служби на стопанските организации за превоз за сопствени потреби, како и поблиску да ги одреди условите за вршење превоз за сопствени потреби.

ДЕЛ ВТОРИ ПРЕВОЗ НА ПАТНИЦИ ВО ПАТНИОТ СООБРАКАЈ

Глава II ВИД НА ПРЕВОЗОТ

Член 10

Превозот на патници е градски (местен), приградски и меѓуградски (меѓуместен).

Градски е превозот што се врши само на подрачјето на градот односно местото.

Приградски е превозот што се врши помеѓу градот и околните места што правитираат кон градот.

Меѓуградски (меѓуместен) е сиот друг превоз што не спаѓа во градски и приградски.

Зоната на приградскиот сообраќај ја одредува советот надлежен за работите на сообраќајот на народниот одбор на општината, а за Скопје — Советот надлежен за работите на сообраќајот на Народниот одбор на околицата.

Глава III ЈАВЕН ПРЕВОЗ НА ПАТНИЦИ

Член 11

Со јавен превоз на патници можат да се занимаваат претпријатијата за патен сообраќај што ги исполнуваат условите предвидени во глава I од овој закон.

По исклучок од претходниот став, со јавен превоз како своја споредна дејност, можат да се занимаваат:

1. претпријатијата за ПТТ на релациите на кој редовно вршат превоз на поштенски пратки, доколку на тие релации не постојат погодни автобуски линии;

2. претпријатијата за воздушен сообраќај помеѓу градот и аеродромот и обратно, и тоа само на свои патници;

3. стопанските организации за туризам и тоа само во пригодниот сообраќај;

4. угостителските стопански организации за превоз на своите гости од железничката или автобуската станица, пристаништето односно аеродромот до угостителскиот објект и обратно, како и во пригодниот сообраќај;

5. здравствените установи кога им укажуваат помош на болните;

6. стопанските организации коишто имаат превозни средства, можат да вршат превоз на патници на линии каде што нема воспоставен редовен сообраќај, со специјално одобрение на органот на управата надлежен за работите на сообраќајот, а на тие релации веќе вршат превоз за свои потреби.

Глава IV ЛИНИСКИ СООБРАЌАЈ

Член 12

Линиите можат да бидат постојани и сезонски.

На постојаните линии превоз се врши преку целата година, а на сезонските — додека трае сезоната.

Траењето на сезоната го одредува органот надлежен за издавање одобрение на линијата.

Член 13

Претпријатијата за патен сообраќај, како и претпријатијата од точка 1 став 2 на член 11 од овој закон можат да воспостават линиски превоз само доколку за секоја линија ќе добијат посебно одобрение.

Одобренијата од претходниот став ги издаваат:

а) органот на управата надлежен за работите на сообраќајот на народниот одбор на општината за воспоставување линиски сообраќај на подрачјето на една општина;

б) органот на управата надлежен за работите на сообраќајот на народниот одбор на околицата за воспоставување линиски сообраќај за подрачјето на две или повеќе општини во околицата;

в) републичкиот орган на управата надлежен за работите на сообраќајот за воспоставување линиски сообраќај помеѓу две или повеќе околии.

Член 14

Органот надлежен за издавање на одобрение доделувањето на секоја линија го врши по пат на лиценцијација.

Условите и начинот за спроведување на лиценцијацијата ќе ги утврди со поблиски прописи републичкиот орган на управата надлежен за работите на сообраќајот.

Член 15

Претпријатието што добило одобрение за воспоставување линиски превоз е должно превозот на патници на таа линија да го врши според возниот ред непрекинато и уредно.

По исклучок од претходниот став, органот надлежен за издавање одобрение може во случај на особено оправдани причини на претпријатието да му одобри привремен прекин во вршењето на превозот, што претпријатието е должно да го објави во дневниот печат и на друг вообичаен начин.

Член 16

Во случај на сообраќајни потреби, органот надлежен за издавање одобрение може од претпријатието што располага со потребниот капацитет да бара воспоставување линија на релацијата на која не се врши превоз на патници или се врши со недоволен капацитет. Ова барање надлежниот орган го упатува до најблиското претпријатие на односната линија.

Доколку на територијата на органот од претходниот став не постои транспортно претпријатие, своето барање за воспоставување линија ќе го постави преку соодветниот повисок орган на управата.

Во случаите од став 1 и 2 на овој член, претпријатието е должно да ја воспостави бараната линија, а народниот одбор односно Извршниот совет чиј што е органот од кого потекнува барањето е должен да му ги надомести на претпријатието евентуалните загуби, што настанале со вршењето превозот на таа линија.

Висината на надоместокот за настанатата загуба ќе се одреди спогодбено помеѓу претпријатието и народниот одбор односно Извршниот совет кој барал воспоставување на линијата.

Глава V ВОЗЕН РЕД

Член 17

Превоз на патници на одобрени линии се врши според однапред утврден и одобрен возен ред.

Возниот ред се утврдува со важност од една година.

Возниот ред може да се менува само со согласност на органот што го одобрил.

Утврдениот возен ред, како и сите измени се објавуваат во дневниот печат најмалку 15 дена пред неговото влегување во сила, а во случај на итност — најмалку 8 дена.

Претпријатието е должно возниот ред да го истакне на видно место во автобуските станици и постројките.

Начинот за утврдување на возните редови го пропишува републичкиот орган на управата надлежен за работите на сообраќајот.

Глава VI ПРЕВОЗ НА ПОШТЕНСКИ ПРАТКИ

Член 18

На редовните автобуски линии претпријатијата се должни да вршат превоз на поштенски пратки до вкупна тежина од 300 кг. за времето на една возба во автобусот.

Доколку на истата линија сообраќаат и автобуси во експлоатација на ПТТ, превозот на поштенските пратки се должни да го вршат тие.

Надоместокот за превоз на поштенски пратки се утврдува со тарифните прописи од член 60 на овој закон.

Член 19

Доколку во просторот за сместување на багаж и поштенски пратки ќе остане расположив простор, во автобусите на редовните линии може да се врши превоз на помали пратки, а првенствено на лесно-расипливи животни намирници.

Глава VII ПРИГОДЕН СООБРАЌАЈ

Член 20

Пригоден превоз на патници може да се врши со:

1. излетничка, односно туристичка возба;
2. наизменична возба;
3. во ауто-такси сообраќајот; и
4. по специјален договор.

Член 21

Во случај на прослави и јавни манифестации кои имаат општонароден карактер им се дозволува да вршат јавен превоз на патници на сите оние што располагаат со моторни возила.

Член 22

Во пригоден превоз употребата на приколипи е дозволена само на патишта со современ коловоз.

Член 23

Излетничка односно туристичка возба е превоз на патници што се организира и се врши по одреден план и со заедничка цел на сите учесници.

За времетраењето и излетничката, односно туристичката возба не е дозволено примање на нови учесници, освен во случаите кога е тоа со планот однапред предвидено.

Во автобусот, по правило, со наоѓа придружник за сето време на патувањето.

Придружникот односно водачот на автобусот мора кај себе да има список на сите учесници на излетничката односно туристичката возба.

Член 24

Наизменична возба е превоз што го организира и врши претпријатието со автобуси по одреден план и заедничка цел на повеќе групи учесници.

Овие возби се вршат за туристички, работни, културно-просветни и други цели.

Превозот на патници во оваа возба на оддалеченост преку 500 км. може да се врши само со автобуси посебно изработени за подолги возби.

За времетраењето на ваквите возби патем не можат да се примаат за превоз други лица.

Одредбите од став 4 и 5 од претходниот член сходно важат и за наизменична возба.

Член 25

Превоз на патници во ауто-такси сообраќајот е превоз што се врши со патнички автомобили и со наплата.

Возилата наменети за ауто-такси сообраќајот можат да стојат во приправност само на места што ќе ги одреди органот на управата на народниот одбор на општината надлежен за работите на сообраќајот.

Возачот на ауто-такси, превозот го врши по редот по кој е ставено барањето за возба од страна на корисниците на превозната услуга.

Обврска за превоз во ауто-такси сообраќајот постои само на подрачјето на градот односно општината.

По барање на патникот, возачот на ауто-такси е должен да му издаде потврда за наплатениот надоместок за извршената возба.

Ауто-такси возилата мора да имаат баждарен и пломбиран таксиметар и од обете страни неопсредно под прозорецот да бидат обоени со бел појас широк 5 до 6 см.

Член 26

Превоз на патници по специјален договор се врши со автобуси и ауто-такси. Целта и рокот на траењето на возбата ги одредува корисникот на возилото.

Корисникот на возилото не може односното возило да го дава под наем на други корисници, ниту да врши превоз на патници со наплата.

Член 27

Автобусите со кои се врши превоз на патници по специјален договор мораат на предниот дел, односно од двете страни да имаат табла со натпис „пригодна возба“, напишана со букви големи 10 см.

Глава VIII АВТОБУСКИ СТАНИЦИ И АВТОБУСКИ ПОСТОЈКИ ВО МЕЃУМЕСНИОТ СООБРАКАЈ

Член 28

Во меѓумесниот сообраќај се воспоставуваат автобуски станици и автобуски постојки.

Автобуските станици по правило се воспоставуваат во седиштето на претпријатието за патен сообраќај, како и во поголемите сообраќајни центри.

Во местата во кои не е воспоставена автобуска станица, а сообраќајните потреби налагаат качување и слегување на патници, се воспоставуваат автобуски постојки.

Член 29

Автобуските постројки можат да бидат постојани, условни и привремени.

Постојани автобуски постојки се оние на кои автобусот во линискиот сообраќај задолжително застанува според возниот ред.

Привремени автобуски постројки се оние на кои автобусот во линискиот сообраќај задолжително застанува во извесен временски период додека тоа го налагаат потребите.

Условни автобуски постојки, се оние на кои автобусот застанува само ако на нив има патници за качување или слегување.

Сите автобуски постојки видно се обележуваат, а во местата со поголем сообраќај по правило имаат засолниште (чекална).

Член 30

Локациите на автобуските станици и автобуските постојки ги одредува органот на управата на народниот одбор на општината надлежен за работите на сообраќајот по предлог од претпријатието за патен сообраќај.

Член 31

Автобуските станици се основаат како деловни единици на транспортните претпријатија или како стопански организации за вршење сервисни и други услуги.

Член 32

Задача на автобуската станица е:

- прифаќање и приготвување на автобусите;
- прифаќање на патниците;
- издавање билети и резервирање на места; и
- давање информации.

Член 33

Автобуската станица врши услуги за сите автобуси што сообраќаат на релациите на кои се наоѓа станицата.

Сите автобуси во линискиот сообраќај се должни да ги користат автобуските станици и автобуските постојки, доколку се задржуваат во местото каде што се наоѓаат автобуски станици односно постојки. Од ова се изземаат автобусите кои вршат превоз на патници во градскиот сообраќај.

Член 34

Автобуските станици што ги основаат народните одбори за вршење на работите од член 32 и член 33 на овој закон се основаат како стопански организации, односно може да се дадат на упра-

вување на едно од транспортните претпријатија чие место на поаѓањето и враќањето на возилата се наоѓа во седиштето на станицата.

Автобуските станици, освен работите од член 32 на овој закон можат, во согласност со соодветните прописи да вршат услуги за одржување на возилата, како и други споредни дејности: продавање на погонски материјал, тутунови преработки, дневен печат, вршење утостителски услуги и друго.

Автобуските станици можат за вршењето на услугите од став 2 на овој член да издаваат свои простории под наем.

Член 35

Обележувањето на автобуските постојки го врши органот на управата на народниот одбор на општината надлежен за работите на сообраќајот.

Член 36

Местата за автобуски постојки во местниот (градскиот) сообраќај ги одредува органот на управата на народниот одбор на општината надлежен за работите на сообраќајот.

Сите постојки се обележуваат видно и имаат прегледност за патниците.

Член 37

Се овластува републичкиот орган на управата надлежен за работите на сообраќајот да ја одреди спремата и просториите што се должни да ги имаат одделните видови автобуски станици, како и надоместокот за одделните видови услуги што ги врши автобуската станица.

Глава IX УСЛОВИ НА ПРЕВОЗОТ

Член 38

Претпријатието за јавен сообраќај е должно да изврши превоз во меѓумесниот линиски автобуски сообраќај ако:

1. патникот ги исполнува пропишаните услови за превоз по овој закон и постојните прописи;
2. превозот не е забранет или ограничен врз основа на постојните прописи;
3. е можно превозот да се изврши со редовни превозни средства;
4. превозот не е спречен со околности што претпријатието не можело да ги отстрани или избегне;
5. патникот притежава возен билет за соодветната релација што ја опслужува претпријатието.

Член 39

Во линискиот меѓуместен сообраќај на патниците можат да им се издадат толку возни билети, колку што има места во автобусот. Секој билет задолжително се нумерира.

Сите седишта во автобусот се нумерираат. Патникот може да го заземе само местото што му е означено на возниот билет.

Продажбата на возните билети на почетните автобуски станици започнува најмалку еден час пред времето одредено со возниот ред за поаѓање на автобусот.

Билетите се издаваат по редот на доаѓањето односно ставањето на барањето од страна на патниците за издавање на билети.

Дозволена е резервација на места и продажба на повратни билети.

Возниот билет важи само за онаа возба за која е даден.

Доколку патникот, кој вршел резервација на место во автобусот, ја откаже резервацијата или го врати купениот возен билет најмалку два часа пред поаѓањето на автобусот, претпријатието е должно да му го врати износот за наплатената резервација односно за платениот возен билет по отбиток на 10% од износот, за манипулативни трошоци.

Автобусите мораат да бидат на станицата на поаѓањето половина час пред времето на тргнувањето по возниот ред. По доаѓањето на автобусот на станицата за поаѓање, кондуктерот е должен, да ги преземе поштенските пратки и багажот и да ги смести на одреденото место. Најмалку 15 минути пред поаѓањето на автобусот по возниот ред, кондуктерот е должен да им дозволи на патниците влегување во автобусот.

Член 40

Претпријатието по правило не одговара за штетата што ќе ја претрпи патникот поради прекиниот на возбата.

Доколку во јавниот меѓуместен автобуски сообраќај дојде до прекин на возбата без кривица на патниците, претпријатието е должно на патниците да им обезбеди понатамошен превоз до местото до кое превозната услуга е платена, на најбрз и најповолен начин и на своја сметка.

Патникот што поради причините од претходниот став не може да го исползува купениот возен билет за продолжување на патувањето со друго превозно средство, кое е во врска со оваа возба, има право да бара од претпријатието надоместок за цената на тој билет.

Доколку во случаите од став 2 на овој член на патниците им е обезбеден понатамошен превоз со други средства на јавниот сообраќај до местото до кое е платена превозната услуга, претпријатието е должно на патниците да им ја врати разликата на возната цена за неизминатиот дел од патот.

Доколку во случаите од став 4 на овој член претпријатието не е во можност да обезбеди понатамошен превоз до местото до кое е платена превозната услуга, е должно на патниците да им обезбеди враќање до станицата на поаѓањето на свој трошок и да им го врати полниот износ на возната цена.

Во секој случај на прекин на возбата, доколку патниците не сакаат да ја продолжат возбата, претпријатието е должно на свој трошок да им обезбеди враќање до местото на поаѓањето и да им го врати полниот износ на возната цена.

Како прекин на возбата се смета неможност да се продолжи започнатата возба од кои и да е причини.

Кондуктерот е должен, по барање на патникот, на возниот билет да го потврди прекиниот на возбата.

Член 41

Доколку автобусот во линискиот сообраќај ќе задоцни, а патникот поради задоцнувањето ќе ја

загуби врската со другите редовни сообраќајни средства, по барање на патникот претпријатието е должно, преку редовната линија, да го врати до станицата на поаѓањето и да му го врати наплатениот износ на возната цена.

Кондуктерот е должен по барање од патникот на возниот билет да го потврди задоцнувањето и губењето на врската од претходниот став.

Член 42

Доколку без кривица на патниците, во пригодниот меѓуместен сообраќај настане прекин на возбата, претпријатието е должно, во рок најмногу од 12 часа, на патниците да им обезбеди продолжување на излетничката односно туристичката возба. Ако во овој рок претпријатието не го обезбеди продолжувањето на возбата, тоа е должно на патниците да им ги надомести трошоците за враќање до станицата на поаѓањето и да им го врати целокупниот наплатен износ за излетничката односно туристичката возба.

Во случаите кога до прекин ќе дојде во најзменична возба, претпријатието е должно на патниците да им обезбеди превоз по предвидениот план.

Член 43

Автобусите во јавниот линиски сообраќај, кои спрема возниот ред имаат предвидена приклучна врска со други автобуси, односно со превозни средства од други гранки на сообраќајот, се должни да ги причекаат тие сообраќајни средства во случај на нивно задоцнување и тоа ако има слободни места:

1. до половина час во случај да не е можно понатамошно чекање на врската со оглед на нивните врски со други сообраќајни средства во понатамошното возење;

2. до два часа во случај кога тоа им е можно, со оглед на врските со други сообраќајни средства во понатамошното возење.

Времето на задолжителното чекање приклучна врска мора да биде наведено во возниот ред.

Член 44

Патникот е должен за целото време на возбата да го чува возниот билет, а по барање на контролниот орган да го покаже.

Патникот затечен без возен билет е должен покрај возната цена, да плати и додатен износ спрема тарифните прописи. Доколку во таков случај не може да се утврди влезната станица, на патникот, ќе му се наплати полна возна цена од местото на поаѓањето на автобусот до станицата до која патникот сака да се вози. Доколку патникот не ја плати цената на превозот и додатниот износ, на првата следна станица ќе се исклучи од понатамошно возење, а наплатата на возната цена и додатниот износ ќе се бара преку надлежниот суд.

Доколку патникот своеволно ја прекине возбата, се смета дека возбата е во целост извршена.

Доколку патникот само делимично го искористил возниот билет и патувањето го прекинал поради смрт, болест, несреќен случај, како и од други причини независни од волјата на патникот, претпријатието е должно да ја врати разликата помеѓу платената возна цена и возната цена на неизминатиот дел од патот, по отбиток на 10% од цената на

изминатиот дел од патот за манипулативните трошоци, како и по одбиток на евентуалните трошоци за доставување на разликата.

Член 45

Кондуктерот на автобусот не смее да пушта по возилото патник кој со себе носи наполнето огнено оружје, освен патници што вршат служба во својство на стражар — спроводник под услов оружјето да им биде закочено.

За превоз не можат да се примаат лица болни од заразни и душевни болести, лица во пијана состојба што го нарушуваат редот, како и деца под 7 години без придружник.

Кондуктерот може да го исклучи од понатамошен превоз патникот кој не се придржува за пропишаните услови на превоз, им пречи на сообраќајниот и надзорниот персонал во вршењето на нивните должности за време на возбата или кој непристојно се однесува кон другите патници или сообраќајниот персонал.

Исклучувањето од натамошниот превоз според став 3 од овој член може да се изврши на првата наредна автобуска станица или населено место.

Член 46

За превоз не можат да се примаат лесно запаливи, експлозивни и смрдливи предмети, предмети што нагризуваат, животински мрши, предмети што можат да го оштетат возилото или патниците, како и предмети чиј превоз е забранет по постојните прописи.

По исклучок на превоз може да се преземе живина, како и кучиња и мачки.

Член 47

За време на возбата патникот е должен да се придржува за сообраќајниот ред, хигиенските услови, како и да не му пречи на сообраќајниот персонал во автобусот при вршењето на нивната должност.

Споровите помеѓу патниците во поглед на отворањето и затворањето на прозорците, кревањето на завесите, употребата на инсталациите и греењето и сл. ги решава кондуктерот.

Член 48

Патникот кој ја оштетува постројката или уредите на возилото или автобуската станица односно постојката, плаќа надоместок по ценовникот утврден од претпријатието.

На патникот кој направената штета ќе ја плати на лице место, кондуктерот е должен да му издаде потврда за тоа.

Член 49

Републичкиот орган на управата надлежен за работите на сообраќајот ќе донесе поблиски прописи за условите за превоз на патници во меѓуместниот патен сообраќај.

Условите за превоз на патници во местниот патен сообраќај ги пропишува советот надлежен за работите на сообраќајот на народниот одбор на општината.

Глава X БАГАЖ

Член 50

Во меѓуместниот линиски сообраќај патниците можат да предадат толку багаж колку што го дозволува тоа расположливиот простор на возилото.

Патникот може со себе во автобусот да внесе багаж што се држи в скут или може да се смести под или над седиштето, така што да не зазема од просторот за движење или стоене во возилото.

Одделните парчиња на патничкиот багаж не смеат да бидат потешки од 40 кг.

Член 51

Багаж може да се прими на превоз ако е уредно спакуван. Со приемот на багажот на превоз се смета дека багажот е уредно спакуван.

На изрично барање и одговорност на патникот, може да се преземе на превоз и багаж што е неисправно спакуван, доколку неговата состојба не претставува опасност и не го оштетува возилото и другите предмети. Оваа околност мора да се констатира во багажницата.

Кондуктерот е должен при преземањето на багажот на превоз на патникот да му издаде потврда за преземањето на багажот на превоз (багажница), а преземениот багаж да го означи со бројот (купон) за издадената потврда (багажница).

Багажот му се издава на лицето кое ќе ја поднесе потврдата за преземање багажот на превоз (багажница).

Член 52

Багажот се смета загубен, доколку на оној што располага со багажницата не му се издаде во рок од 14 дена од денот кога е побарано издавањето на багажот.

Во случај од претходниот став претпријатието е должно да му ја надомести штетата во висина на вредноста на загубениот багаж.

Доколку оној што располага со багажницата не го преземе багажот во рок од претходниот став со багажот се постапува според прописите за најдени предмети.

Член 53

Автобуските станици во кои е организирана служба за чување на багаж (гардероба) се должни да примаат на чување багаж што ќе им го предадат патниците.

За примените предмети на чување се издава потврда (оставница).

На чување не можат да се примаат предмети што не можат да се примаат на превоз, како и живи животни.

Висината на надоместокот за чување на багажот ја одредува надлежниот орган со тарифата за превоз (член 60 од овој закон).

Член 54

Во согласност со патникот, автобуската станица може по потреба, да ја провери содржината на багажот во присуство на патникот. Ако патникот не даде согласност за тоа, автобуската станица може да го одбие приемот на багажот на чување.

Автобуската станица може да одбие да прими на чување оштетен и недоволно спакуван багаж.

Донесителот на оставницата може да бара враќање на предметот даден на чување само во работното време на автобуската станица.

Во случај кога багажот што е примен на чување не се подигне ни по 14 дена од приемот на чување, автобуската станица ќе постапи според одредбите од член 52 од овој закон.

Во случаите на целосно или делимично губење или оштетување на багажот, ќе се постапи според одредбите на член 52 од овој закон.

Член 55

Доколку во возилото во просторот на автобуската станица или на постојката се пронајдат заборавени или загубени предмети, претпријатието е должно овие предмети да ги чува 24 часа. Доколку по овој рок сопственикот не го побара и преземе предметот, претпријатието со него ќе постапи по постојните прописи за најдени предмети.

Глава XI

ДОЛЖНОСТ НА СООБРАЌАЈНИОТ ПЕРСОНАЛ

Член 56

Сообраќајниот персонал мора да биде стручно оспособен и сигурен во вршењето на службата.

Возачот и кондуктерот кога се на служба не смеат, во текот на целиот ден до истекот на службата, да пијат какви и да е алкохолни пијалоци, а возачот за време на возбата не смее да пуши.

Сообраќајниот персонал е должен, спрема секој патник да се однесува учтиво и пресретливо. Тој е должен да им помага на жените, децата и изнеможнатите лица при качувањето и излегувањето од возилото.

Сообраќајниот персонал е должен да се грижи, возилото да биде во сè приготвено за возба, да не се пречекори дозволеното оптеретување, точно да се спазува возниот ред, во возилото да се одржува ред и чистота, а најдените предмети да се остават на сигурно место.

Глава XII

СООБРАЌАЈ ЗА СОПСТВЕНИ ПОТРЕБИ

Член 57

Превоз на патници во сообраќајот за сопствени потреби се врши по правило со автобуси и патнички автомобили.

По исклучок, превозот од претходниот став може да се врши и со товарни моторни возила, доколку возилата ги исполнуваат условите пропишани со прописите за превоз на лица со товарни моторни возила.

Стопанските организации и установи кои вршат превоз на лица за сопствени потреби, а капацитетите им се соодветни на минималните капацитети на јавните автотранспортни претпријатија, или поголеми, се должни во однос на техничката состојба на возилата, уредите, опремата на просториите и стручниот персонал да ги исполнуваат посебните услови чие пропишување е предвидено со член 8 од овој закон.

Член 58

Како превоз на патници во сообраќајот за сопствени потреби во смисла на претходниот член се смета:

1. превоз со автобуси и товарни моторни возила на работниците и службениците во стопанска организација, установа, државен орган и општествена организација од местото на живеење до местото на работата и обратно, како и превоз на децата на работниците и службениците од местото на живеење до училиштето и обратно;

2. превоз со патнички автомобили на работници и службеници при извршувањето на задачи во врска со работата на организацијата, установата односно органот.

Член 59

Надоместокот што го плаќаат работниците и службениците за превоз од претходниот член се утврдува според посебни прописи.

Глава XIII

ТАРИФИ

Член 60

Тарифи за превоз на патници и багаж во местниот сообраќај, како и во сообраќајот со ауто-такси и запрежни возила пропишува советот надлежен за работите на сообраќајот на народниот одбор на општината, а за Скопје — Советот надлежен за работите на сообраќајот на Народниот одбор на околицата.

Тарифи за превоз на патници, багаж и поштенски пратки за јавниот меѓуместен патен сообраќај пропишува републичкиот орган на управата надлежен за работите на сообраќајот.

ДЕЛ ТРЕТИ

ПРЕВОЗ НА СТОКА ВО ПАТНИОТ СООБРАЌАЈ

Глава XIV

ЈАВЕН ПРЕВОЗ

Член 61

Јавен превоз на стока е превоз што се врши за сметка на други лица во вид на постојана дејност и со наплата.

Со јавен превоз на стока може да се занимаваат:

- а) претпријатија што ги исполнуваат условите предвидени во глава I на овој закон;
- б) приватни лица со запрежни возила.

Глава XV

ЈАВНИ ТОВАРНИ АВТОМОБИЛСКИ СТАНИЦИ

Член 62

Во местата во кои се врши превоз на стока во голем обем може да се основаат јавни товарни автомобилски станици.

Јавните товарни автомобилски станици се основаат според прописите за основање стопански организации и одредбите на овој закон.

Јавните товарни автомобилски станици работат како шпедитерски стопански организации.

Член 63

Задачата на јавните товарни автомобилски станици е:

1. манипулација и ускладиштување на стоки наменети за понатамошен превоз односно прифаќање на стока превезена со средства на патниот сообраќај наменети за доставување;

2. изнаоѓање товари и товарен простор и поврзување на превозниците и корисниците на превозните услуги;

3. склучување договор за превоз на стока врз основа на овластување и за сметка на едната од договорните страни;

4. давање информации за превозните можности на пазарот;

5. собирање и превоз на стока во парчиња од местото на корисникот на превозната услуга до складиштето на станицата, со цел стоката да се предаде на понатамошен превоз, односно превоз на прифатената стока со сопствени и други возила;

6. давање односно осигурување преноќиште на сообраќајниот персонал.

Член 64

Се овластува републичкиот орган на управата надлежен за работите на сообраќајот да донесе прописи за одредување поблиските услови за основање јавни товарни автомобилски станици.

Глава XVI ЛИНИСКИ ПРЕВОЗ

Член 65

Во линискиот превоз може да се превезува само стока во парчиња.

Како стока во парчиња се сметаат пратки тежки од 21 до 500 кг.

Член 66

Линиите во линискиот превоз можат да бидат постојани и привремени.

На постојаните линии превозот се врши преку целата година, а на привремените додека траат потребите.

Член 67

На постојана линија превоз на стока, по правило, може да врши само едно претпријатие.

Доколку претпријатието што има одобрение за вршење превоз на стока во линиски сообраќај не е во состојба да ги задоволи превозните потреби на соодветната линија за подолго време, органот надлежен за издавање на одобрение може и на други претпријатија да им издаде одобрение за превоз на стока на истата линија.

Член 68

Претпријатието што врши превоз на стока во линиски сообраќај е должно, по барање на корисниците, во местата каде што се наоѓаат нивните збирни складишта, да вршат превоз при собирање и разнесување на пратки во парчиња со соодветни возила.

Собирањето и разнесувањето на пратки во парчиња е дополнителен превоз и одделно се пресметнува.

Собирање и разнесување на пратки во парчиња се врши само на подрачјето на местото (градот).

Во местата каде што не постојат збирни складишта, преземањето и испраќањето на пратките е должен да го врши приемот односно испраќачот.

Член 69

Превозот на стока на одобрени линии се врши по возен ред, што го утврдува и објавува претпријатието кое ја одржува линијата.

Возниот ред ги содржи станиците (постојките) и точно времето на поаѓањето или времето на поаѓањето одредено само по денови.

Утврдениот возен ред може само по исклучок да се менува. Секоја промена на возниот ред претпријатието е должно да ја објави на вообичаен начин 8 дена порано.

Претпријатието е должно возниот ред да го истакне на видно место во претпријатието, товарните станици и постојките.

Член 70

Надлежните органи за работите што се однесуваат на одобренијата за воспоставување линиски превоз, воспоставувањето на линии, како и прекинувањето на превозот на стоки во линискиот превоз се одредуваат сходно со одредбите од глава IV на овој закон.

Глава XVII ПРЕВОЗ НА СТОКА ЗА СОПСТВЕНИ ПОТРЕБИ

Член 71

Превоз на стока за сопствени потреби можат да вршат стопански, задружни и општествени организации, државни органи, установи, приватноправни и физички лица под следните услови:

1. ако превозот го вршат со моторни возила кои се нивна сопственост, или со моторни возила земени под наем од стопанска организација чиј предмет на работењето е давање под наем моторни возила на други лица;

2. ако превозуваат сопствена стока што ја произвеле сами, што ја преработиле, купиле или продале, позајмиле, дале или земале под наем и ако превозот на таква стока претставува само помошна работа на нивната основна дејност.

Глава XVIII ПРИГОДЕН ПРЕВОЗ НА СТОКА

Член 72

Испраќачот е должен за предавањето на стоката на превоз и условите на превозот да испостави превозен лист.

Превозниот лист е јавна исправа.

Превозниот лист се пополнува во три примероци (за испраќачот, превозникот и за придружување на стоката).

Превозниот лист го потпишуваат испраќачот и превозникот односно нивните полномошници.

За секоја пратка се пополнува посебен превозен лист.

Член 73

Испраќачот е должен, при предавањето на стоката на превоз, кон превозниот лист да ги приложи односно да му ги стави на располагање на превозникот сите потребни пропратни документи предвидени со постојните прописи (царински, ветеринарски, фитопатолошки и сл. уверенија атестати итн.).

Член 74

По овластување на испраќачот превозникот може во име и наместо испраќачот да ги изврши царинските и други формалности, доколку за тоа се укаже потреба, а испраќачот тоа не го сторил.

Член 75

Испраќачот ги сноси сите трошоци и штетите што ќе ги претрпи превозникот поради неточни или неполни податоци внесени од него во превозниот лист, како и поради недостаток, непотполност или неточност на пропратните документи доколку до штета не дошло поради вина на превозникот.

Превозникот е одговорен за сите последици што ќе настанат поради губење или неправилно користење на пропратните документи приложени кон превозниот лист или му биле на друг начин ставени на располагање.

Член 76

При преземањето на стоката превозникот има право да провери:

а) точноста на податоците во превозниот лист, во однос бројот на колетите, бруто тежината или количината на стоката изразена на друг начин, ознаките и нумерирањето на колетите;

б) видливата состојба на стоката и нејзиното пакување;

в) содржината на пратката.

Доколку превозникот нема објективни можности да ја провери точноста на податоците наведени во претходните ставови под а) и б), може во превозниот лист да стои резерва со образложение. Овие резерви имаат дејство спрема испраќачот, доколку тој тие во превозниот лист ги прифатил.

Доколку во превозниот лист нема образложени резерви се претпоставува дека стоката и нејзината амбалажа во моментот на приемот биле во исправна состојба и дека податоците во превозниот лист во однос на бројот, тежината, ознаката и нумерирањето на колетите одговараат на вистинската состојба.

При проверувањето на тежината на пратката по претходните ставови, отстапувањето во тежината до 2% се смета како тежина означена во превозниот лист.

Член 77

Се овластува републичкиот орган на управата надлежен за работите на сообраќајот да донесе поблиски прописи за содржината, пополнувањето и постапката со документите за превоз.

Член 78

Утоварот, истоварот и претоварот на колските пратки ги врши превозникот или испраќачот односно приемиачот, согласно постигнатата спогодба.

Со спогодбата од претходниот став се одредуваат поблиску обврските, односите и одговорноста на спогодувачите во согласност со постојните прописи, правните правила и овој закон. Услугите за утоварот, истоварот и претоварот, доколку ги врши превозникот, посебно се наплатуваат.

Член 79

Превозникот е одговорен за редувањето и прикрепувањето на стоката во возилото. Доколку товарувањето го врши испраќачот, тој е должен тоа да го изврши спрема упатствата на превозникот.

Член 80

Испраќачот е должен, доколку природата на стоката тоа го бара, пратката да ја спакува така што таа да биде заштитена од оштетување или губење, како и да не им штети на другата стока, возилото и персоналот.

Доколку испраќачот не ја спакува стоката, превозникот може да го одбие превозот или да побара испраќачот недоволното, односно нецелосното пакување да го потврди во превозниот лист.

Превозникот не е должен да прими на превоз оштетена стока. Таква стока тој може да прими на превоз ако испраќачот ја потврди оштетеноста во превозниот лист.

Испраќачот е должен, стоката во парчиња, односно во колети да ја означи јасно и на начин што ја исклучува можноста за заменување. Ознаките мора да се слагаат со податоците внесени во превозниот лист и напишани со средство што ја обезбедува нивната постојаност.

Член 81

Роковите за товаране ги утврдуваат со спогодба товарителот и превозникот.

Се овластува републичкиот орган на управата надлежен за работите на сообраќајот, по потреба, да донесе прописи за роковите од претходниот став.

Член 82

Превозните трошоци се состојат од: возарина, превозен додаток и надоместок за споредни услуги во врска со превозот.

Член 83

Трошоците на превозот ги плаќа испраќачот или приемиачот.

Член 84

Испраќачот е должен на превозникот да му плати превозен додаток, кога поради внесување во превозниот лист на неточни, неполни или неправилни податоци ќе дојде до:

1. преземање на превоз предмети чиј превоз е забранет со постојните прописи или е дозволен само под одредени услови;

2. наголемување на возарината;

3. преоптоварувањето на возилото, односно приколицата над 2%.

Во случаите под 2 и 3, испраќачот е должен, покрај превозниот додаток, да ја плати и разликата во возарината.

Доколку со внесувањето на неточни, непотполни или неисправни податоци е нанесена и штета, испраќачот е должен таа штета да ја надомести.

Ако во превозниот лист се внесени неточни податоци за видот на стоката со цел да се плати помала возарина, разликата помеѓу возарината од превозниот лист и таа по тарифата ќе се пресмета по највисоката тарифна ставка.

Големината на превозниот додаток и причината поради која се наплатува, се внесуваат во превозниот лист.

Превозен додаток не може да се наплати во случај на неточно означување на тежината на стоката или во случај на преоптоварување на вози-

лсто, ако испраќачот во превозниот лист барал мерење на пратката.

Член 85

Како рок за испорака, во смисла на овој закон, се смета времето што му е определено на превозникот да го изврши превозот и да му ја испорачи стоката на приемот.

Рокот за испорака на стоката го утврдуваат со меѓусебна спогодба испраќачот и превозникот.

Се овластува републичкиот орган на управата надлежен за работите на сообраќајот, по потреба, да донесе поблиски прописи за роковите од овој член.

Член 86

Доколку во времето на превозот ќе настанат пречки што превозникот не може да ги отстрани, тој е должен да бара упатство од испраќачот. Доколку испраќачот во рок од 24 часа односно за лесно расиплива стока за 12 часа од моментот на соопштувањето не му даде на превозникот потребни упатства или му даде упатства што не можат да се извршат, превозникот ќе преземе мерки за кои смета дека се најкорисни.

Доколку пречките во превозот се отстранат пред приемот на упатствата од испраќачот, превозникот е должен превозот да го продолжи и за тоа веднаш да го извести испраќачот.

Превозникот има право на надоместок на трошоците за превозот за извршен дополнителен превоз само во случај кога пречката настанала без негова вина. Доколку притоа ќе дојде и до ускладиштување на стоката, трошоците за ускладиштувањето ги сноси испраќачот.

Ако стоката е ускладиштена во складот на превозникот, превозникот одговара за чувањето на стоката. Ако стоката е ускладиштена на друго место, превозникот одговара за изборот на складот.

Во случај кога превозникот, по дополнителен налог на испраќачот, ја врати стоката во местото на поаѓањето или ја преземе на друго одредено место, доколку до пречката ќе дојде по негова вина, испраќачот е должен да ги надомести сите трошоци за вистински изминатиот пат и денгубата.

Член 87

Кога превозникот ќе ја доведе стоката на одредено место, тој е должен превозниот лист и стоката да му ја предаде на приемот, доколку овој ќе му го исплати износот што спрема превозниот лист е должен да го плати.

Поблиски прописи за начинот на испораката на стоката и правата и обврските што произлегуваат од испораката на превозникот и приемот ќе донесе републичкиот орган на управата надлежен за работите на сообраќајот.

Член 88

Превозникот одговара по постојните прописи и правни правила за штетата настаната на стоката поради целосно или делумично губење или оштетување од моментот на преземањето на стоката за превоз до моментот на предавањето на приемот.

Превозникот одговара и за штетата на стоката настаната во времето на нејзиниот превоз со други

сообраќајни средства, извршен во рамките на договорот за превоз.

Член 89

Освен за штетата од претходниот член, превозникот одговара и за штетата настаната со:

1. пречекорување рокот за испорака;
2. повреда на договорот за превоз;
3. постапката на неговите претставници и персоналот во времето на вршењето на нивните должности во извршувањето на договорот за превоз.

Член 90

Превозникот се ослободува од обврската да ја надомести штетата кога таа настанила поради:

1. губење на тежината на стоката што е товарена по тежина и непакувана, доколку тоа губење е во границите на вообичаениот и дозволе-ниот растур;
2. околности што не можел да ги предвиди или отстрани, освен во случаите кога до штетата дошло поради состојбата и својствата на патот и возилот;
3. користењето правата на располагање со стока;
4. вонредна состојба во земјата или по наредба на државните органи;
5. непакување односно недоволно пакување на стоката;
6. манипулација, утовар, прикрупување и истовар на стоката од страна на оној што има право да располага со стоката, доколку овој не работел по упатствата на превозникот;
7. употреба на возило без покривка, доколку тоа било изрично здоговорено и внесено во превозниот лист;
8. кршење или рѓосување настанато само од себе, поради својството на стоката;
9. напукнување на политурата и одлепување на веќе употребуван намештај;
10. опаѓање на емајлот;
11. губење во тежината или расипување како последица на природните својства на стоката;
12. влијание на мраз и горештина;
13. поовисување, зараза или посебни опасности на жив добиток, што немаат врска со превозот, освен штетите настанати поради неизвршување обврските преземени од превозникот или непреземање мерки кои нормално спаѓаат во задача на превозникот;

14. стока чиј превоз е условно дозволен, доколку не се земени во обзир пропишаните мерки за претпазливост или стоката е предадена со неисправни, неточни или неполни ознаки.

Доколку штетата на стоката од претходниот став настанала поради сообраќајна несреќа или по вина на превозникот, тој е должен да ја надомести штетата.

Член 91

Доколку испраќачот предаде на превоз стока што претставува извесна опасност (експлозив, компримирани гасови и сл.) е должен да го извести превозникот за природата и опасноста што може да настане од стоката, како и за евентуалните мерки за претпазливост, што превозникот треба да ги преземе.

Доколку известувањата по претходниот став не се внесени во превозниот лист, превозникот може во секој момент стоката да ја истовари или по потреба да ја уништи, односно да ја направи безопасна, а за причинетата штета не одговара. Испраќачот е должен во таков случај да му ги надомести на превозникот трошоците на превозот и претрпената штета.

Доколку известувањата од став 1 на овој член се внесени во превозниот лист, превозникот може, во случај на непосредна опасност по безбедноста на луѓето или имотот, стоката да ја истовари, уништи или да ја направи безопасна. Во таков случај ни испраќачот, ни превозникот немаат право на надоместок за штетата предизвикана со тоа.

Член 92

Во надоместокот на штетата, што превозникот е должен да го плати во случаите на целосно или делумично губење или оштетување на стоката, влегуваат и превозните трошоци.

Член 93

Поради пречекорување на рокот за испорака, превозникот е должен да му плати на оној што има право на располагање со стоката по една десетина од возарината за секој пречекорен ден со тоа што надоместокот за вкупното пречекорување не може да изнесува повеќе од пет десетини од возарината.

Плаќањето на надоместокот по претходниот став не го исклучува правото на оној што има право на располагање со стоката за барање надоместок за претрпената штета поради пречекорување рокот на испораката.

Член 94

Испраќачот може во превозниот лист или во посебниот договор за превоз на стока да здоговори и посебен надоместок за случај пречекорување рокот на испораката.

Член 95

Превозникот е должен поименично да ја утврди причината, времето и висината на настанатата штета на стоката во случај кога тој или лицето кое има право да располага со стоката ќе го открие или има сомнение за целосно или делимично губење, односно оштетување на стоката.

Утврдувањето на штетата по претходниот став превозникот, по можност, го врши во присуство на лицето кое има право да располага со стоката, а по потреба и во присуство на двајца сведоци или вешти лица. Препис од записникот за утврдувањето на штетата превозникот е должен да му достави на лицето кое има право да располага со стоката.

Трошоците за утврдување на штетата по претходните ставови ги сноси превозникот, освен во случаите кога утврдувањето на штетата се вршело по барање на лицето кое има право да располага со стоката, а штетата не е установена.

Лицето кое има право да располага со стоката може да бара утврдување на штетата и по судски пат, доколку не се согласува со утврдената штета по одредбите на овој член.

Член 96

Со преземањето на стоката, на приемот му престануваат правата и барањата по договорот за превоз, освен правото да бара надоместок за претрпената штета или губењето на стоката, како и правото да бара да му се вратат повеќе платените износи.

Глава XIX СПЕЦИЈАЛНИ ПРЕВОЗИ

Член 97

Како специјален превоз на стока се смета превоз на стока која по својот облик, димензии или својства не е погодна за превоз со стандардни возила (превоз на долги и тешки товари, намештај, течности, опасни и смрдливи товари, лесно расиплива стока и живи животни).

По правило, вакви превози се вршат со возила изработени за посебна намена.

Поблиски прописи за начинот и условите за извршување на превози од став 1 на овој член ќе донесе републичкиот орган на управата надлежен за работите на сообраќајот.

Глава XX ТАРИФИ

Член 98

Висината на возарината, превозните додатоци и надоместокот за споредни услуги во врска со превозот, се одредуваат со тарифи за превоз на стоки.

Тарифите за превоз на стоки за подрачјето на Републиката ги донесува републичкиот орган на управата надлежен за работите на сообраќајот.

Тарифите се објавуваат најмалку 15 дена пред нивното влегување во сила.

ДЕЛ ЧЕТВРТИ

Глава XXI ПРЕВОЗНИ ИСПРАВИ

Член 99

Во јавниот превоз на патници и стоки во патниот сообраќај, освен во превозот со запрежни и ауто-такси возила служат превозни исправи.

Превозната исправа е договор за превоз на патникот, багажот и стоката склучен помеѓу патникот, односно испраќачот, како корисник на превозот, и превозникот, како извршител на превозната услуга.

Поблиски прописи за видовите, обликот и содржината на превозните исправи и начинот за ракување со нив, како и за книгите и водењето евиденција за превозните исправи, ќе донесе републичкиот орган на управата надлежен за работите на сообраќајот.

Глава XXII ДЕЛОВНИ КНИГИ

Член 100

За превозот на патници и стока во патниот сообраќај, стопанските организации, установите и приватните лица на кои им е одобрено да вршат

јавен превоз се должни да водат деловни книги од кои ќе се види погонската и стопанската работа на возилата.

Поблиски прописи за содржината и начинот на водењето на книгите од претходниот став ќе донесе републичкиот орган на управата надлежен за работите на сообраќајот

Глава XXIII

НАДЗОР

Член 101

Надзор над применувањето на овој закон вршат надлежните инспекции за патен сообраќај.

ДЕЛ ПЕТТИ

Глава XXIV

КАЗНЕНИ ОДРЕДБИ

Член 102

Со парична казна од 50.000 до 1.000.000 динари ќе се казни за стопански престап стопанска организација која:

1. спротивно на член 11 односно член 58 се занимава со превоз на патници, односно стока во јавниот сообраќај;

2. во јавниот сообраќај не ги става своите возила постојано и трајно на јавна употреба или врши превоз на патници со прекини и неуредно;

3. без одобрение на надлежниот орган одржува автобуски линии, односно врши линиски превоз на стока;

4. врши превоз на патници во линискиот сообраќај со возила што не се опфатени во одобрение то за односната линија;

5. во линискиот превоз не се придржува по возниот ред, односно самоволно го менува возниот ред без претходно одобрение на надлежниот орган или во одредениот рок не ја објави одобрената измена на возниот ред;

6. не воспостави, односно не одржува линија што била должна да ја воспостави врз основа на член 16;

7. превозните услуги ги наплатува спротивно на постојните тарифи или на корисникот на превозот не му издаде пропишана возна исправа;

8. врши превоз на патници, односно стоки без да ги исполнува посебните услови што се предвидени со овој закон;

9. во автобускиот и меѓуместниот линиски сообраќај не ги користи автобуските станици, односно постојките;

10. како управувач со автобуска, односно јавна товарна станица не ги врши услугите од член 32, односно 33 на сите возила;

11. во пригодниот сообраќај употребува приколици на патишта што немаат современ коловоз.

За дејание од претходниот став ќе се казни и одговорното лице во стопанската организација со парична казна од 10.000 до 50.000 динари.

Член 103

Со парична казна од 20.000 до 500.000 динари ќе се казни за стопански престап стопанска организација која:

1. во јавниот сообраќај не ги става своите возила постојано и трајно на јавна употреба или врши превоз на стока со прекини и неуредно;

2. одбие превоз за кој постојат превозни услови;

3. одобрениот прекин на превозот на патници, односно стока во линискиот сообраќај не го објави навреме;

4. не води, односно не ги води уредно деловните книги од член 100;

5. превозот го врши со персонал што нема соодветна стручна спрема по постојните прописи;

6. во местата во кои има свои збирни складишта, по барање на корисникот, не врши превоз, собирање и разнесување на стока во парчиња со сопствени возила;

7. во специјални возила превозува стока што по своите својства ја расипува внатрешноста на возилото или остава траги што можат штетно да дејствуваат на стоката што се превезува редовно;

8. не чека приклучна врска според одреденото време по член 43;

9. во ауто-такси сообраќајот употребува возила без исправен и баждарен таксиметар.

За дејание од претходниот став ќе се казни и одговорното лице во стопанската организација со парична казна од 5.000 до 30.000 динари.

Член 104

Со парична казна од 5.000 до 50.000 динари ќе се казни за прекршок стопанска организација која:

1. не ги истакне на одредени места возниот ред и тарифата;

2. на товарно возило, со кое врши превоз во патниот сообраќај, нема ознака од член 6, односно на автобусите во меѓуместниот линиски сообраќај не стави ознаки од член 27;

3. во автобусот во меѓуместниот сообраќај не ги означил седиштата;

4. во времетраењето на излетничката, односно туристичката возба или возбата со измена на учесниците, патем прима патници, доколку со планот на патувањето тоа не е однапред предвидено;

5. во автобускиот линиски меѓуместен сообраќај издаде повеќе возни билети отколку што изнесува бројот на нумерираниите седишта;

6. во меѓуместниот автобуски сообраќај не врши продажба на билети во почетните станици најмалку на еден час пред поаѓањето на возилото според возниот ред;

7. во меѓуместниот автобуски линиски сообраќај не го постави возилото подготвено за возба најмалку половина час пред поаѓањето на возилото според возниот ред;

8. во возилата во ауто-такси сообраќајот не стави ознаки од став 6 на член 25;

9. возилата во ауто-такси сообраќајот не ги држи во приправност на места од став 2 на член 25;

10. одбие превоз за кој постојат превозни услови.

За прекршок од претходниот став ќе се казни и одговорното лице во стопанската организација со парична казна до 10.000 динари.

Член 105

Со парична казна од 1.000 до 10.000 динари ќе се казни за прекршок одговорното лице во автобускиот, меѓуградскиот линиски, односно ауто-такси сообраќајот (возачот односно кондуктерот) кое:

1. прими на превоз лица спротивно на одредбите од член 45;

2. прими на превоз предмети спротивно на одредбите од член 46;

3. по барање на патникот не му го потврди задоцнувањето, односно губењето на врска со други сообраќајни средства;

4. на патникот не му го потврди настанатото губење или оштетувањето на багажот во времето на возбата;

5. не прими на превоз багаж до дозволената тежина и за тоа на патникот не му издаде потврда;

6. пие алкохолни пијалоци во време на службата, а возачот и ако пуши во времето на возбата;

7. не издава билети по редот на доаѓањето, односно барањето за издавање билети од патниците, без оглед на релацијата за која патникот бара билет;

8. во ауто-такси сообраќајот не врши превоз според редот по кој е ставено барањето од патниците;

9. на патникот односно корисникот на превозот не му издаде потврда за извршената наплата на надоместокот за причинетата штета на постројките и уредите на автобуските и товарните станици односно автобусите.

Член 106

Постапката за примената на казнените мерки од член 102 и 103 ја води окружниот стопански суд на чие подрачје се наоѓа седиштето на стопанската организација, а постапката по прекршоците од член 104 и 105 се води според одредбите на Основниот закон за прекршоци.

ДЕЛ ШЕСТИ

Глава XXV

ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 107

Стопанските организации кои вршат превоз на патници, патници и стоки или стока во патниот сообраќај се должни до крајот на 1961 година да ги сообразат своите технички услови, организацијата и работењето по одредбите на овој закон и прописите донесени врз основа на него.

Против стопанската организација која во рокот од претходниот став не ги сообрази своите технички услови, организацијата и работењето по одредбите на овој закон, советот надлежен за работите на сообраќајот на народниот одбор на општината ќе одреди мерки времена забрана на работата на стопанската организација и ќе одреди рок за сообразување. Овој рок не може да биде подолг од 6 ме-

сеци од рокот од став 1 на овој член. Доколку и по изминувањето на овој рок стопанската организација не ги сообрази своите технички услови, организацијата и работењето по одредбите на овој закон, органот на управата ќе одреди мерка трајна забрана на работата на стопанската организација.

Член 108

Сопствениците на приватни товарни моторни возила должни се да се сообразат со одредбите од овој закон во рок од една година по неговото влегување во сила.

Член 109

Се овластува Извршниот совет да донесе прописи за сообраќајно-техничките услови за изградба на гаражи, автобуски станици, товарни станици и автобуски постројки.

Член 110

Се овластува републичкиот орган на управата надлежен за работите на сообраќајот, да донесе прописи за условите за вршењето превоз на патници и стока од страна на приватни лица, како и други поблиски прописи за условите и начинот за полагањето испит за вршење превоз на патници и стока од приватни лица, како и да пропише програма за тој испит.

Член 111

Со влегувањето во сила на овој закон престанува да важи Уредбата за јавен превоз во патниот сообраќај („Службен весник на НРМ“ бр. 39/53, 11/54 и 19/56) и прописите за извршувањето на оваа уредба.

До донесувањето на соодветни прописи спрема одредбите на овој закон остануваат во важноста Тарифата за превоз на стока со моторни возила во друмскиот сообраќај („Службен весник на НРМ“ бр. 18/52 и 25/54), Тарифата за превоз на патници и багаж во меѓумесниот автобуски сообраќај на територијата на НР Македонија („Службен весник на НРМ“ бр. 4/54) и Уредбата за посебни услови за основање на транспортни претпријатија („Службен весник на НРМ“ бр. 21/57).

Член 112

Овој закон влегува во сила еден месец по неговото објавување во „Службен весник на НРМ“.

Огласен дел

ПРОМЕНИ НА ИМИЊА

Државниот секретаријат за внатрешни работи на НРМ, со решението бр. 12-4539/1 од 18 април 1959 година, ја одобри промената на роденото име на Ѓорѓиевски Карафил, роден на ден 15 јуни 1931 година во село Свињишта — Охридска околина, од татко Ѓорѓиевски Велјан и мајка Ѓорѓиевска Љубика, така што во иднина роденото име ќе му гласи **Иван**.

Оваа промена важи од денот на објавувањето во „Службен весник на НРМ“.

Државниот секретаријат за внатрешни работи на НРМ, со решението бр. 12-4801/1 од 24 април 1959 година, ја одобри промената на фамилијарното име на Милески Гаврил, роден на 26 февруари 1926 година во село Косел, Охридска околија, од татко Милески Методија и мајка Милеска Наумка, така што во иднина фамилијарното име ќе му гласи **Велјаноски**.

Оваа промена важи од денот на објавувањето во „Службен весник на НРМ“. (82)

Државниот секретаријат за внатрешни работи на НРМ, со решението бр. 12-4800 од 24 април 1959 година, ја одобри промената на фамилијарното име на Милеска Воскра, родена на ден 28 февруари 1931 година во село Косел, Охридска околија, од татко Грозданоски Петре, и мајка Грозданоска Цара, така што во иднина фамилијарното име ќе ѝ гласи **Велјаноска**.

Оваа промена важи од денот на објавувањето во „Службен весник на НРМ“. (83)

Државниот секретаријат за внатрешни работи на НРМ, со решението бр. 12-798/3 од 24 март 1959 година, ја одобри промената на роденото име на Петровска Петрија, родена на ден 9 мај 1924 година во Скопје, од родители: татко Богдан Петков и мајка Санда, така што во иднина роденото име ќе ѝ гласи **Цена**.

Оваа промена важи од денот на објавувањето во „Службен весник на НРМ“. (84)

Државниот секретаријат за внатрешни работи на НРМ, со решението бр. 12-5190/1 од 4 мај 1959 година, ја одобри промената на роденото име на Поповска Стоја, од град Битола, родена на 8 март 1956 година во с. Крушевица, Битолска околија, од татко Броданоски Петко и мајка Броданоска, род. Богоевска Стоја, така што во иднина роденото име ќе ѝ гласи **Соња**.

Оваа промена важи од денот на објавувањето во „Службен весник на НРМ“. (85)

Државниот секретаријат за внатрешни работи на НРМ, со решението бр. 12-2341/1 од 16 април 1959 година ја одобри промената на роденото име на Бајрами Јосип, роден на 17 март 1934 година во град Вуковар, НР Хрватска од татко Бајрами Самет и мајка Бекри Катарина, така што во иднина роденото име ќе му гласи **Јусуф**.

Оваа промена важи од денот на објавувањето во „Службен весник на НРМ“. (86)

СУДСКИ ОГЛАСИ

ОКРУЖЕН СУД ВО СКОПЈЕ

Димитар Глигоров Гетовски, ул. „Маршал Тито“ бр. 144, од Скопје, подаде тужба за утврдување на брак против тужената Константина Вају Влаху, сега во неизвесност.

Се повикува тужената Константина Вају Влаху, сега во неизвесност, во рок од 30 дена од обја-

вувањето на овој оглас во „Службен весник на НРМ“ да ја соопшти на судот својата точна адреса или да се јави лично. Во противен случај ќе ѝ биде одреден старател, кој ќе ја застапува на расправите на нејзини разноски.

Од Окружниот суд во Скопје, Г. бр. 360/59. (78)

Сава Јованова (Јакимова) Филиповиќ, ул. „127“ бр. 64, Скопје, подаде тужба за развод на бракот против тужениот Борисав Јованов Јакимов, од Скопје, а сега во неизвесност.

Се повикува тужениот Борисав Јованов Јакимов, од Скопје, сега во неизвесност, во рок од 30 дена од објавувањето на овој оглас во „Службен весник на НРМ“ да ја соопшти на судот својата точна адреса или да се јави лично. Во противен случај ќе му биде одреден старател, кој ќе го застапува на расправите на негови разноски.

Од Окружниот суд во Скопје, Г. бр. 364/59 (79)

Велика Златкова, род. Димова, од Скопје, ул. „256“ бр. 12, подаде тужба за развод на бракот против тужениот Стојан Златков, со непознато место на живеење.

Се повикува тужениот Стојан Златков, сега со непознато место на живеење, во рок од 30 дена од објавувањето на овој оглас во „Службен весник на НРМ“ да ја соопшти на судот својата точна адреса или да се јави лично. Во противен случај ќе му биде одреден привремен старател, кој ќе го застапува на расправите на негови разноски.

Од Окружниот суд во Скопје, Г. бр. 278/59. (81)

Јевдокија Нанчева Јурукова, од Скопје, ул. „Гоце Делчев“ бр. 19/II, подаде тужба за развод на бракот против тужениот Иван Иванов Јуруков, од Софија, со непознато место на живеење.

Се повикува тужениот Иван Јуруков, сега во Софија со непозната адреса, во рок од 30 дена од објавувањето на овој оглас во „Службен весник на НРМ“ да ја соопшти на судот својата точна адреса или да се јави лично. Во противен случај ќе му биде одреден привремен старател, кој ќе го застапува на расправите на негови разноски.

Од Окружниот суд во Скопје, Г. бр. 280/59. (87)

ЛИКВИДАЦИИ

Врз основа на решението на Народниот одбор на општината Крушево бр. 06-220 од 10-III-1959 година Трговскиот дуќан „Дуња“ со паушална пресметка во Крушево е ставен во редовна ликвидација.

Се покануваат должниците и поверителите на дуќанот во рок од 30 дена од објавувањето на огласот да ги измират своите долгови, односно да ги пријават своите побарувања спрема дуќанот.

Од Ликвидационата комисија (890)

Окружниот стопански суд во Скопје објавува дека во регистарот на претпријатијата и дуќаните под рег. бр. 158, страна 427 е запишано следното: Согласно со решението на Народниот одбор на оп-

штината „Идадија“ — Скопје бр. 493/2 од 9-III-1959 година Претпријатието за проектирање и уредување на порои „Поројпроект“ — Скопје, од 1-IV-1959 година е ставено во редовна ликвидација.

За ликвидатор на претпријатието е назначен Борис Ал. Зафиров, финансиски инспектор при Народниот одбор на општината „Идадија“ — Скопје, кој ќе го потпишува, задолжува и раздолжува во границите на овластувањето.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи бр. 361/59. (1029)

ПРОМЕНИ ВО РЕГИСТАРОТ НА СТОПАНСКИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ

Окружниот стопански суд во Скопје објавува дека во регистарот на задругите под рег. бр. 40, страна 125 е запишано следното: Согласно со решението на Народниот одбор на општината Кавадарци бр. 03-6082 од 20-IX-1958 год. дејноста на Земјоделската задруга „Гоце Делчев“ во село Вазарци во иднина е:

1. земјоделско производство на општинородна земја, земена под закуп или добиена на бесплатно користење;
2. организирање земјоделско производство на земјата на индивидуалните земјоделски производители, преку создавање на разни видови кооперации;
3. вршење услуги на земјоделските производители со земјоделски машини и орудија, како и вршење разни други услуги што се во врска со земјоделското производство;
4. договорање вишоци од земјоделското производство од своето подрачје, преземање и нивен пласман;
5. снабдување на земјоделските производители со потребен репродуктивен материјал (семе, вештачко ѓубре итн.);
6. преработка и доработка на земјоделските производи;
7. организирање на штедење и кредитирање;
8. стручно издигање на кадри нужни за стопанската активност на задругата;
9. трговија со мешани индустриски и колонијални стоки на мало;
10. развивање на сточарството, живинарството и пчеларството; и
11. механичка занаетчиска дејност.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи бр. 798/58. (51)

Окружниот стопански суд во Скопје објавува дека во регистарот на претпријатијата и дуќаните под рег. бр. 109 на страна 289 е запишано следното: Согласно со решението на Народниот одбор на општината Кавадарци бр. 11935 од 30-IX-1957 година за ликвидатор на Кондурациската задруга „Цане Поп Ристов“ — Кавадарци, во редовна ликвидација е назначена Зора Теофова, книговодителка во Бирото за книговодствени услуги во Кавадарци. Таа задругата ќе ја потпишува, задолжува и раздолжува во границите на овластувањето.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи бр. 888/58. (52)

Окружниот стопански суд во Скопје објавува дека во регистарот на претпријатијата и дуќаните

под рег. бр. 99, страна 281 е запишано следното: Станчевски Серафим, секретар, досегашен потписник на Земјоделското претпријатие „Шамак“, село Петровец — Скопско, е разрешен од должност и му престанува правото за потпишување.

За нов потписник е назначен Златко Бузацик, шеф на сметководството, кој претпријатието ќе го потпишува, задолжува и раздолжува во границите на овластувањето со старите потписници Герасимовски Митре, директор, и Трбоевиќ Јанко, книговодител.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи бр. 890/58. (55)

Окружниот стопански суд во Скопје објавува дека во регистарот на претпријатијата и дуќаните под рег. бр. 357, страна 947 е запишано следното: Се брише од регистарот на претпријатијата и дуќаните Трговскиот дуќан со индустриски стоки „Вкус“ — Скопје, бидејќи со решението на Народниот одбор на општината „Кисела Вода“ — Скопје бр. 85 од 23-I-1958 год. е припоен кон Трговското претпријатие на големо и мало „Народен магазин“ — Скопје.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи бр. 887/58. (56)

Окружниот стопански суд во Скопје објавува дека во регистарот на претпријатијата и дуќаните под рег. бр. 264 на страна 685 е запишано следното: Согласно со решението на Народниот одбор на општината „Кисела Вода“ — Скопје бр. 85 од 23-IX-1958 год. Трговскиот дуќан за текстил „Вкус“ — Скопје се припојува кон Трговското претпријатие на големо и мало „Народен магазин“ — Скопје.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи бр. 886/58. (57)

Окружниот стопански суд во Скопје објавува дека во регистарот на претпријатијата и дуќаните под рег. бр. 244, страна 643 е запишано следното: Се брише од регистарот на претпријатијата и дуќаните Претпријатието-дуќан за колонијал „Братство“ — Скопје, бидејќи со решението на Народниот одбор на општината „Идадија“ — Скопје бр. 14769/58 год. е припоено кон Претпријатието за промет со индустриски и прехранбени производи и предмети за домашни потреби на мало „Слога“ — Скопје.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи бр. 905/58. (58)

Окружниот стопански суд во Скопје објавува дека во регистарот на претпријатијата и дуќаните под рег. бр. 476, страна 1326 е запишано следното: Согласно со решението на Народниот одбор на општината „Идадија“ — Скопје бр. 14769 од 27-XI-1958 год. Претпријатието-дуќан за колонијал „Братство“ — Скопје се припојува кон Претпријатието за промет со индустриски и прехранбени производи и предмети за домашни потреби на мало „Слога“ — Скопје.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи бр. 904/58. (59)

ОБЈАВУВАЊЕ БИЛАНСИ НА СТОПАНСКИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ ВО „СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА НРМ“

Согласно член 5 и 52 од Уредбата за книговодство на стопанските организации („Службен лист на ФНРЈ“ бр. 27/55) и точка 62 од Упатството за извршување на Уредбата за завршните сметки на стопанските организации за 1958 година („Службен лист на ФНРЈ“ бр. 3/59), ги известуваме стопанските организации што се должни да го објават годишниот биланс за 1958 година (според образецот 13) во „Службен весник на НРМ“, се молат да се придржуваат во следното:

- 1) износите во образецот 13 да се искажуваат во илјади динари;
- 2) билансот да се потпише од лицата како што е предвидено по образецот 13, и името и презимето на потпишаните да биде читливо испишано;
- 3) покрај образецот 13 да се доставува и краток извод од извештајот за работата на стопанската организација во 1958 година (како што е предвидено во Уредбата);
- 4) во писмото да се напише на која стопанска гранка ѝ припаѓа претпријатието, како и улицата и бројот каде што се наоѓа седиштето.

На стопанските организации што не ќе се придржуваат кон ова, билансите ќе им бидат враќани.

Билансот и изводот од извештајот се доставуваат за објавување во „Службен весник на НРМ“ во рок од 15 дена по добиената согласност на завршната сметка за 1958 г.

Врз основа на член 40 и 164 од Законот за јавните службеници, Комисијата за службенички работи на Народниот одбор на Кумановска околија

распишува

КОНКУРС

за пополнување работните места во управните органи на Народниот одбор на Кумановска околија, и тоа:

1. Тројца просветни советници за одделенска настава;
2. Еден просветен советник за предметна настава;
3. Еден просветен советник за стручно школо.

УСЛОВИ:

За работните места под точка 1 — да имаат завршен филозофски факултет, ВПШ или Учителска школа, положен стручен испит и 10 години служба.

Под точка 2 — завршена Учителска школа или стручна школа рамна на неа, положен стручен испит и 10 години практика.

Под точка 3 — завршен филозофски факултет, ВПШ или Учителска школа, положен стручен испит и 10 години практика.

Кон пријавата за конкурс, таксирана со 30 динари таксени марки, кандидатот да ги приложи следните документи: Биографија, документи кои се бараат по чл. 31 од Законот за јавните службеници,

во оверен препис, како и документи за движење во службата и 50 динари поштенска марка за писмено обавестување на кандидатот за резултатот за учествување на конкурсот, односно враќање на документите ако кандидатот не е примен.

Пријавите со документите да се доставуваат до Комисијата за службенички работи на Народниот одбор на Кумановска околија, најдоцна 15 дена по објавување на конкурсот.

Медицинскиот факултет — Секретаријат Скопје

распишува

КОНКУРС

за пополнување на следните работни места:

ИНСТИТУТ ЗА ПАТОЛОШКА АНАТОМИЈА

— двајца лекари по патолошка анатомија.

Пријавите се поднесуваат до Секретаријатот на Медицинскиот факултет. Кандидатите заедно со пријавата треба да ги достават и сите документи по член 31 од Законот за јавните службеници.

Овој конкурс трае до пополнувањето на местата.

СОДРЖИНА

	Стр.
85. Указ за прогласување на Законот за превоз во патниот сообраќај — — — — —	281
Закон за превоз во патниот сообраќај —	281